

Évközi 9. vasárnap

Gal 1,1-2.6-10

„Atyaisten által apostol”

¹Pál, aki nem emberektől, nem is ember által, hanem Jézus Krisztus, és az őt a halálából föltámasztó Atyaisten által apostol, ²és minden itteni testvér Galácia egyházainak: [...] ⁶Csodálkozom, hogy attól, aki meghívott titeket Krisztus kegyelmére, ilyen hamar átpártoltatok egy más evangéliumhoz, ⁷jóllehet nincs más, legföljebb néhány ember akad, aki megzavar titeket, és igyekszik elferdíteni Krisztus evangéliumát. ⁸De ha akár mi, akár egy mennyei angyal más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit mi hirdettünk: átkozott legyen! ⁹Amint már kijelentettük, most újra megismételjük: Ha valaki más evangéliumot hirdetne nektek, mint amit tőlünk hallottatok, átkozott legyen! ¹⁰Az emberek kedvét keresem ezzel vagy az Istenét? Talán embereknek akarok tetszeni? Ha még emberek tetszését keresném, nem volnék Krisztus szolgálója.

A galata és a római levél úgy viszonyul egymáshoz, mint vázlat a tanulmányhoz. Amit Pál megírt a galatáknak, azt bővebben kifejti a rómaiaknak szánt levelében. Pál galáciai missziójáról nincsenek pontos adataink: nem tudjuk, hogy csak Galácia déli részét misszionálta-e személyesen, vagy az északi, a mai Törökország területén lévő részt is. Azt azonban igen, hogy a római közösségnek akkor írt, amikor még nem ismerte őket személyesen: tervezett látogatása előtt foglalta össze számukra tanítását.

Galácia hívei lelkesen fogadták Pált, sokakat megtérített, de utána más, ismeretlen missziósok jöttek, akik inkább zsidó prozelitákká akarták tenni az előzőleg kereszténnyé lett híveit. Pál szenvedélyes haragja magasba csap, a missziósok és az ingatag hívei ellen is. Ellenfelei feltehetően azt terjesztették róla, hogy nem is meghívott apostol, ezért hangsúlyozza, hogy ő nem emberektől (1. v.), hanem a feltámadt Jézustól kapta küldetését. Miután elmondja a bevezető áldást és jókívánságát – ami a mai olvasónak a szentmise bevezető könyörgéséből lehet ismerős – rögtön számonkérő haraggal csap le címzettjeire. Pál más leveleiben sehol nem használ ilyen kemény kifejezéseket. Haragja érthető, hiszen ostobaságból, megtévesztésből vagy számításból, de hívei egy „másik evangélium”-hoz pártoltak. Vagyis valaki helyette – a jeruzsálemi egyház tekintélyes konzervatív zsidó keresztényeire (Péter, Jakab) hivatkozva – egy más típusú tanítást terjesztett elő. Pál

átkot mond erre az ismeretlen missziósra (9. v.). Később mindig az itt elhangzó görög „anathéma” szó szerepel majd azokban a Zsinati okmányokban, amelyekkel az egyház elhatárolja magát az eretnekek csoportoktól, kiátkozva őket.

Pál ugyan nagy stratégia, de nem az emberek, hanem Isten kedvét keresi (10a), bárkivel szembeszáll az egyházi tekintélyek közül az igaz evangéliumért vívott vitájában. A levél jó példája annak, hogy az ősegyház missziója sem volt feszültségektől mentes, már akkor különböző irányzatok harcoltak egymás ellen. Ebből a harcból az Apostolok Cselekedeteiben semmit sem tapasztalunk, de ez inkább Lukács békülékeny természetével, semmint a tényekkel magyarázható. Ebben a vonatkozásban Pál leveleit a misszió folyamatához közelebb álló dokumentumnak kell tekintenünk. Pál emberi dolgokban engedékeny, ám amikor isteni dolgokról, Jézus Krisztus evangéliumáról van szó, akkor kérlelhetetlen. Nem alkuszik meg soha, szembeszáll bárkivel, nincs tekintettel semmilyen emberi hatalomra.

Sok esetben vádolják a Római Katolikus Egyházat merevséggel és konzervativizmussal, biztosan nem mindig alaptalanul. De nem szabad elfelejtenünk, hogy nem az egyház hozta létre az evangéliumot, és nem az igehirdető feladata kitalálni az evangéliumot, hanem egy nálánál nagyobb hatalom bízta rá az isteni üzenetet, amelyen nem változtathat. Semmilyen világi kérés vagy igény miatt nem írhatjuk át az evangéliumot, és semmilyen emberi könnyörület miatt nem hallgathatjuk el azt, ha valaki eltér az igaz tanítástól. A legnagyobb véték Isten ígéjének meghamisítása. Ebben a vonatkozásban az egyház feladata az őrzés és nem a korszerűsítés – főleg akkor nem, ha ez tartalmi kérdéseket érint. Ennek a magatartásnak az alapjait Pál és a tizenkét apostol fektették le, és szilárd védelmének legősibb dokumentuma a galata levél, amelyet Jézus Krisztus apostola hagyott ránk.